

Nie tylko artystyczne przygody z ETIUDĄ

*Świat ma tyle barw – wystarczy dostrzec,
Tyle dźwięków – wystarczy posłuchać,
Tyle wrażliwości – wystarczy przeżyć ...*

Od trzech lat na artystycznej mapie Sandomierza znaczy swój ślad Zespół Artystyczny ETIUDA, który powstał w 2016 roku przy Klubie Nauczyciela Związku Nauczycielstwa Polskiego w Sandomierzu. Tworzą go emerytowane i

czynne nauczycielki, pracownice sandomierskiej oświaty: Anna Kuśmierska, Jadwiga Kielbasa, Teresa Jopek, Małgorzata Michalczuk, Barbara Marzec, Sabina Młodożeniec, Alicja Wódcz, Maria Furman, Anna Marzec, Agnieszka Stasiak-Wiórkiewicz oraz mecenas Jacek Kołodziej.

Pomysłodawcą i kierownikiem artystycznym ETIUDY jest Pani dr Danuta Paszkowska, która także czuwa nad doбором tekstów i realizacją przedstawień. Dla członków Zespołu „szefowa” Danusia jest filarem i dobrym duchem, z wrodzoną sobie wrażliwością troszczy się o atmosferę w grupie, udanie motywuje do działań:

Członkowie ETIUDY wiedzą, że ich starania doceniają widzowie, mają też świadomość, że robią coś ważnego i potrzebnego ludziom. Czyniąc dla dobra wspólnego, umacniają się wewnątrz, pokonują nieśmiałość, doskonalą się w sztuce recytatorskiej. Tworzą sztukę.

Opracowania graficzne do poszczególnych spektakli zapewnia Aleksander Paszkowski. Pan Aleksander administruje stroną internetową Zespołu: <http://etiuda.sandomierz.pl>, gdzie znajdują Państwo informacje o naszej pracy oraz bogatą galerię.

Do chwili obecnej udało się przygotować 9 spektakli, które 15-krotnie prezentowano w różnych miejscach Sandomierza, w Dwikozach, Opatowie i Pierzchnicy (koło Kielc).

Repertuar i tematyka realizowanych programów i spektakli są różnorodne. Debiutem Zespołu była wystawiona 10 listopada 2016 roku w Bazylice Katedralnej „**Partyzancka Droga Krzyżowa**” Zbigniewa Kabaty (z oprawą muzyczną Wojciecha Kawy). Z tym programem Etiuda wystąpiła również w Kościele Ojców Bernardynów w Opatowie. Profesor Zbigniew Kabata, Honorowy Obywatel Sandomierza, był bohaterskim żołnierzem 2 pp Leg. AK, wybitnym uczonym i poetą, który upamiętnił w swych utworach poległych w czasie II wojny światowej.

Dużym przeżyciem i wyzwaniem organizacyjnym okazało się widowisko „**Tej, co nie zginęła**”. Spektakl połączonych grup artystycznych Ponadgimnazjalnego Zespołu Szkół Ekonomicznych, I LO Collegium Gostomianum, Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich oraz Zespołu ETIUDA uświetnił obchody 100-lecia Niepodległości podczas Powiatowego Dnia Edukacji w Sali Rycerskiej Zamku Królewskiego w Sandomierzu. Było patriotycznie i patetycznie, wzruszona publiczność nagrodziła artystów i panią reżyser gromkimi brawami.

Szczególne charakter mają spotkania z mieszkańcami Domu Opieki Społecznej w Sandomierzu, gdzie często po prezentacji programu ETIUDY, również pensjonariusze spontanicznie śpiewają i recytują wyuczone wiersze. To dowodzi, jak bardzo potrzebują uwagi i zainteresowania. Po jednej z wizyt zrodził się pomysł prezentacji dorobku poetyckiego mieszkańców DPS-u. Był to wspaniały **Benefis Trojga Poetów**: Irminy Głodkiewicz, Jana Kuchty i Kazimierza Raczyńskiego. Sylwetki poetów, ich twórczość przedstawiła zaprzyjaźniona z nimi Danuta Paszkowska, a muzycznie zachwycili uczniowie ZSGiH Dominika Stempień i Oskar Juryś.

W wyjątkowej scenerii świątyni – sandomierskiej Katedry i Kościoła św. Andrzeja Boboli w Dwikozach, wybrzmiały niezwykle, średniowieczne teksty „**Misterium Męki Pańskiej**”. Recytacje zyskały dodatkowy wyraz dzięki pieśniom wielkopostnym wykonanym a cappella przez męską sekcję Chóru Katedralnego (w Sandomierzu) oraz śpiewaka operowego Pawła Michalczuka (w Dwikozach).

Kolejny program artystyczny „**Kocham życie, kocham świat**” to refleksyjne utwory poetyckie oraz liryczne piosenki traktujące o pięknie istnienia i o godnym przemijaniu, o woli życia pełnego miłości do ludzi i świata. W tych przedstawieniach liryczne pieśni śpiewała Agnieszka Stasiak-Wiórkiewicz, a o oprawę muzyczną zadbał Robert Wiórkiewicz.

Szczególne rodzaje więzi artystycznych nawiązali członkowie Zespołu z Panią Alicją Kaszyńską, znamienitą i zasłużoną dla środowiska artystycznego Sandomierzanką. To w jej pięknym salonie literackim – Domu Pracy Twórczej „Alicja”, parokrotnie poetycko kołędowała ETIUDA, wspólnie z zaproszonymi przez Panią domowymi gośćmi. Zespół ceni sobie również współpracę z Biblioteką Miejską. Do tej pory zrealizowaliśmy dwa projekty: „**Oddajcie mi oczy niewinne i czyste**” (wspólne czytanie wierszy Zbigniewa Kabaty – Ratusz Miejski) oraz „**Jarosław Iwaszkiewicz – poeta**” – Biblioteka Miejska).

To krótkie przedstawienie dotychczasowego dorobku artystycznego ETIUDY jest przyczynkiem do ukazania relacji łączących grupę ludzi, których jednoczy pasja i zamiłowanie do literatury. Wydaje się to niezwykle w dzisiejszym, zagonionym świecie, nakierowanym na konsumpcyjny tryb życia. Trzy lata spotkań, prób do przedstawień, emocje towarzyszące prezentacjom programów wykształciły w grupie niezwykle relacje, pełne ciepła, serdeczności, zrozumienia i

empatii. Wspólne pokonywanie tremy, duchowe kibicowanie koleżeństwu, aby nie pomylić czy nie zapomnieć tekstu, niezwykle cementują grupę. Członkowie Zespołu podkreślają, że zawsze z przyjemnością słuchają recytujących siebie nawzajem, teksty mówione za każdym razem „inaczej” wzruszają i na długo zapadają w pamięci.

Tak początki działalności i występy Zespołu ETIUDA wspomina Pani Sabina Młodożeniec:

Od pewnego czasu tematykę spotkań związkowych (Związku Nauczycielstwa Polskiego, przyp. autora) wzbogacały akcenty poetyckie w celu pogłębienia refleksji i nawiązywania do tradycji literackich. Widoczna była akceptacja i zainteresowanie koleżanek takim sposobem kształtowania wrażliwości. Pomysł powołania zespołu artystycznego zrodził się z zamiłowania do piękna języka poetyckiego i z potrzeby ekspresji myśli i uczuć.

Z wielką dumą wspominam nasz udział w obchodach Święta Odzyskania Niepodległości w Bazylice Katedralnej w 2016 roku. Z biciem serca recytowałyśmy „Partyzancką Drogę Krzyżową” Zbigniewa Kabaty, żołnierza Oddziału „Jędrusie”, poety i prozaika.

Ze wzruszeniem myślę o programie „Kocham życie, kocham świat” w sandomierskim DPS-ie i Domu Opieki Rodzinnej w Pierzchnicy w 2017 roku.

Zawsze z wielką radością idę z Zespołem do Domu Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Cieszymy się, że czekają na nas widzowie, słuchają nas i razem z nami śpiewają pieśni.

Mamy świadomość, że uczestniczymy w ważnych dla ludzi wydarzeniach, wzbogacamy ich doznania i staramy się spełniać ich oczekiwania.

Refleksjami o ETIUDZIE podzieliły się także inne członkinie Zespołu.

MERY:

Praca w zespole dają mi dobrą energię, mogę się realizować jako 60+. Spotkania są zawsze przyjazne, czuję się na nich dobrze, idę na nie zawsze pełna radości i ciepła. Dobre wykonanie roli daje mi dużo satysfakcji i bodziec do dalszej pracy. Cieszę się grupą, jaką jest ETIUDA. Odczuwam moc empatii.

ANIA:

Dla mnie uczestniczenie w pracach i projektach ETIUDY jest przedłużeniem pracy zawodowej w odmiennych barwach i sytuacjach. Czerpię dużo przyjemności z tego, że mogę dzielić się z bliskimi refleksją, wynikającą z przekazywania pięknych literacko tekstów. Muszę podkreślić, że „motorem napędowym” do naszej pracy jest wspaniała Pani reżyser dr Danuta Paszkowska, która mobilizuje nas do działań, sama jest dla nas wzorem pracowitości i staranności.

TERESKA:

Udział w Zespole ETIUDA to dla mnie wielka przygoda z poezją. Dzięki ETIUDZIE poznałam wielu ciekawych ludzi, poetów i poezję pełną tęsknoty, miłości i refleksji na temat przeszłości naszego narodu. Wielkim przeżyciem było dla mnie spotkanie z autorami i poezją pensjonariuszy Domu Opieki w Sandomierzu: Panią Irminą, Panami Janem i Kazimierzem. ETIUDA jest także wsparciem dla swoich członków w złych i dobrych chwilach. Ja sama to odczułam, za co jestem bardzo wdzięczna.

ALICJA:

Chętnie uczestniczę w spotkaniach ETIUDY, bowiem fascynuje mnie wyjątkowość, miła, rodzinna atmosfera. Spotkania są dla mnie bezcenne, dostarczają wielu doznań. Dzięki nim rozwijamy swoje pasje, mamy możliwość sprawdzenia swoich predyspozycji czy talentu recytatorskiego, doskonalimy swoje umiejętności recytatorskie, podnosimy aktywność umysłową. Spektakle i spotkania dają nam wiele radości z faktu, że możemy dzielić się tym, co lubimy, dostarczają wiele satysfakcji z tego, że możemy innym dostarczać wzruszeń. Nasze etiudowe spotkania uwrażliwiają na piękno, którego źródłem jest poezja.

Z czasem okazało się, że nie samymi próbami i występami ETIUDA żyje. W ostatnie wakacje, 18 lipca, panie udały się do Warszawy na koncert Chopinowski w Łazienkach Królewskich, gdzie wysłuchałyśmy pieśni brawurowo wykonanych przez:

Justynę Stępień, Dorotę Lachowicz i Pawła Michalczuka przy akompaniamencie Krzysztofa Trzaskowskiego. W programie wycieczki znalazła się także wizyta w Muzeum Narodowym i spacer po Rynku Starego Miasta. To było naprawdę wspaniałe święto sztuki!

Nieco inny charakter miała ostatnia wyprawa Zespołu. W sobotę, 28 września 2019 roku, ETIUDA udała się w podróż „Szlakiem Pamięci”. Tak opisuje ten wyjazd Barbara Marzec:

28 września 2019 roku odbyło się spotkanie Zespołu Artystycznego ETIUDA na Szlaku Pamięci poległych w Powstaniu Styczniowym, I i II wojnie światowej. Wyjazd przygotowany staraniem naszej animatorki Danusi Paszkowskiej i jej męża Olka był pełen niezapomnianych wrażeń i wzruszeń. Odwiedziliśmy niemal wszystkie cmentarze wojenne na Ziemi Sandomierskiej i inne miejsca upamiętniające bohaterskich Polaków poległych w walkach o wolność. To była niezwykła i piękna lekcja historii i patriotyzmu. Ten szlak powinni obowiązkowo poznać młodzi

ludzie, uczniowie sandomierskich szkół. Całą wyprawę udokumentowała fotograficznie Małgosia Michalczuk. Bardzo się cieszę, że pracuję z ludźmi, którzy kochają sztukę i poezję, są żywo zainteresowani dziejami naszej „małej ojczyzny”.

Nowe programy spotykają się z bardzo ciepłym przyjęciem widzów, co motywuje ETIUDE do dalszych artystycznych wyzwań. Prezentacja spektakli poetyckich, nawiązujących do tradycji teatru rapsodycznego (sposzczenie ks. prof. Wiesława Wilka) dostarcza uczestnikom spotkania, po obu stronach sceny, wielu pięknych emocji i przeżyć, przyczynia się także do promowania działalności kulturalnej Związku Nauczycielstwa Polskiego w naszej „Małej Sandomierskiej Ojczyźnie”.

Małgorzata Michalczuk

Od Redakcji:

Życzymy Zespołowi dalszych sukcesów artystycznych, ciągłej pasji w odkrywaniu nowych literackich horyzontów i czerpania radości z „Etiudowych” poczyznań.